

Kommitté 3 - Trygghet i hela landet

Innehåll

Kommitté 3 - Trygghet i hela landet	3
Sjukvård/stafettsystem – motion 3.1	3
Närmare vård – motion 3.2 och 3.3.....	3
Tvångsäktenskap – motion 3.4 och 3.5	4
Nationell polisreserv – motion 3.6 och 3.7	6
Trygghet på asylboenden – motion 3.8	7
Vapenlagar – motion 3.9 och 3.10	8
Samhällsväktare – motion 3.11	9
Ändrade straffsatser – motion 3.12, 3.13 och 3.14	9
Mäns våld mot kvinnor – motion 3.15, 3.16, 3.17, 3.18 och 3.19	11
Brottsförebyggande arbete och ny omorganisation av polisen – motion 3.20, 3.21, 3.22 , 3.23, 3.24, 3.25 , 3.26 och 3.27	13
Sexualbrott – motion 3.28, 3.29, 3.30 , 3.31 och 3.32	18
Straffsatser för mord – motion 3.33 och 3.34	21
Lokala åklagare – motion 3.35	22
Polisen – motion 3.36, 3.37 och 3.38	22
Skadestånd vid dödligt våld – motion 3.39	24
Prövningstillstånd – motion 3.40	25
Rehabiliteringskrav vid fängelsestraff – motion 3.41	26
Barnpornografi – motion 3.42.....	27
Obligatoriskt volontärarbete – motion 3.43	28
Kontanter – motion 3.44, 3.45.....	29
E-krona och statligt bankkonto – motion 3.46	30
Samordningsnummer – motion 3.47	30

Partistämman 2017

Motionsbehandlingen, protokoll

Kommitté 3 - Trygghet i hela landet

Sjukvård/stafettsystem – motion 3.1

Motionären föreslår att:

3.1 Reglera bemanningen inom sjukvården så att de kvalitetsbrister och skenande kostnader som dagens Stafettsystem skapar åtgärdas.

Partistyrelsens yttrande:

Motionären tar upp det allvarliga problemet med långa köer i sjukvården och den ökande förekomsten av hyrpersonal. Centerpartiet har i vårbudgeten för 2017 lagt fram ett flertal förslag som syftar till att korta köerna i vården, samt att öka andelen fasta läkare i framför allt primärvården. Flera av dessa förslag tas även upp i stämmoprogrammet Trygghet i hela landet.

Partistämman beslutade att anse följande motion besvarad:

3.1

Närmare vård – motion 3.2 och 3.3

Motionären föreslår att:

3.2.1 Centerpartiet verkar för att vården med god kvalitet och effektivitet ska organiseras så nära medborgaren som möjligt.

3.2.2 Centerpartiet verkar för att primärvården görs till bas för svensk sjukvård.

3.2.3 Centerpartiet verkar för en lagstiftning som ger primärvården ett tydligare akutuppdrag.

3.2.4 Centerpartiet verkar för en primärvård som är lätt tillgänglig för befolkningen under dygnets alla timmar.

3.3.1 Partistyrelsen får i uppdrag att snarast igångsätta en process som skall leda fram till en närvårdsreform av landstingens sjukvård i Sverige, i enlighet med denna motions innebörd.

3.3.2 Centerpartiet skall särskilt lyfta fram det hälsopolitiska signalelementet "Näroldad folkhälsa".

Partistyrelsens yttrande:

Motion 3.3 föreslår införandet av en närvårdsreform som utgår från ökade möjligheter till e-hälsa och vård på distans samt förstärkt primärvård. Motionen föreslår även att Centerpartiet ska driva folkhälsofrågor utifrån begreppet närodlad folkhälsa. Även motion 3.2 driver frågan om stärkt primärvård.

Partistyrelsen instämmer i idéerna som ligger till grund för motionerna. Primärvården behöver stärkas och blir mer tillgänglig för patienter i hela landet. Vården måste även i än högre grad utgå från patienten och säkerställa att människor inte kommer i kläm – något som särskilt gäller äldre och svårt sjuka. I såväl stämmoprogrammet Trygghet i hela landet som i budgetvårsmotionen för 2017 i riksdagen lyfter Centerpartiet ett flertal förslag för genomgripande reformer av primärvården. Centerpartiet har även i den senaste budgetvårsmotionen fört fram förslaget om en tillgänglighetsmiljard som ska premiera kortare kötider och mer sammanhängande vårdkedjor. Frågan om ökade förutsättningar för införandet av e-hälsolösningar tas upp i stämmoprogrammet Låt inte Sverige klyvas.

Partistyrelsen instämmer i vad som framförs i motion 3.3 om vikten av att driva folkhälsofrågor. Partistämman 2013 antog ett välfärdsprogram som bland annat tog ett helhetsgrepp på frågan om folkhälsa. Centerpartiet anser att det behövs ett nytt synsätt grundat på insikten att hälsofrämjande och förebyggande investeringar i närtid minskar mänskligt lidande och reducerar framtida välfärdskostnader.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

3.2

3.3

Tvångsäktenskap – motion 3.4 och 3.5

Motionären föreslår att:

3.4.1 Sverige förstärker det preventiva arbetet vad gäller tvångsäktenskap så att risken att drabbas för brottsformen minskar.

3.4.2 Sverige instiftar en exekutiv organisation med möjlighet att återföra svenska medborgare från utlandet som riskerar att falla offer för tvångsäktenskap.

3.5.1 Centerpartiet verkar för att inget barn under 18 år ska kunna anses som gift i Sverige, även om äktenskapet har ingåtts i ett land där äktenskapet varit giltigt.

3.5.2 Centerpartiet verkar för att utreda omfattningen av barn som tvingas leva under äktenskapsliknande förhållanden i Sverige.

3.5.3 Centerpartiet verkar för nationella riktlinjer till alla landets kommuner i hanteringen av ärenden som rör ensamkommande flickor.

3.5.4 Centerpartiet verkar för ett införande av en Forced Marriage Unit likt det som finns i Storbritannien.

3.5.5 Centerpartiet möjliggör för förhör på ambassader om barn tvingats utomlands för att ingå äktenskapsliknande förhållanden eller när flickor riskerar utsättas för könsstympning.

Partistyrelsens yttrande:

Hedersproblematik behandlas i stämmoprogrammet Trygghet i hela landet. I programmet föreslås en skyddslag för personer som riskerar tvångsäktenskap eller könsstympning. En sådan order skulle innebära ett skydd genom möjligheten att utfärda ett utreseförbud för den som riskerar att bli bortförd mot sin vilja eller som redan har blivit bortförd, och som också ger möjlighet att ställa krav på att personen återförs. Förbudet ska utfärdas skyndsamt av domstol, efter en anmälan från den drabbade själv eller någon i hennes närhet, såsom en vän, socialarbetare eller skolpersonal. Den som bryter mot skyddslagen och för ut någon eller vägrar återföra en person som förts ut ska sedan kunna straffas för det.

Alla människor ska ha möjlighet att leva sina liv som de vill utan att förtryckas och tvingas in i äktenskap eller utifrån gamla föreställningar om heder förhindras från att utvecklas på det sätt de vill. Centerpartiet har länge arbetat för att stoppa hedersproblematiken och skydda framför allt barn och kvinnor från att utsättas för hedersrelaterat förtryck och våld. Dessa frågor hanteras framför allt i stämmoprogrammet Trygghet i hela landet. Centerpartiet har tidigare bland annat föreslagit att inget barn under 18 år ska kunna anses som gift i Sverige och att en hederskommission tillsätts som tittar närmare på hur många som lever i olika typer av hedersförtryck, vilket till exempel kan innebära att tvingas leva under äktenskapsliknande förhållanden.

Socialtjänsten gör runt om i landet olika bedömningar när det gäller ensamkommande flickor som inte sällan kommer till Sverige i sällskap med en vuxen man som inte är far till flickan. I vissa kommuner genomförs enskilda samtal med flickorna, man separerar dem från deras vuxna män och utreder grundligt flickornas behov. En del socialtjänster gör dock enbart en skyddsbedömning och låter flickan bo kvar. Enhetliga rutiner saknas. En omyndig person som flyttar ihop med sin partner kan göra det utan att socialtjänsten ska lägga sig i det, men det är viktigt att vara medveten om att flickor som kommer från länder där barnäktenskap och hedersrelaterat förtryck är vanligt kan vara utsatta för en situation som de inte utan svårigheter kan ta sig ur. Liksom när det gäller annan hedersrelaterad problematik kan kommuner behöva hjälp med hur de ska hantera sådana ärenden.

Delar av den verksamhet som Forced Marriage Unit i Storbritannien sysslar med utförs i Sverige idag av verksamheten mot hedersrelaterat förtryck och våld vid Länsstyrelsen Östergötland. Dock finns det delar som saknas, bland annat en transnationell verksamhet. Det är viktigt att se den transnationella dimensionen som en tydlig del i förövares hot- och våldsutövande. Det är inte ovanligt att närstående till de som är utsatta för hedersproblematik kontinuerligt kan ha förmedlat hur överträdelser av hedersnormer bestraffas i länder dit familjen har anknytning. De kan också ha uttalat konkreta hot om att föra bort den utsatta till ett annat land till exempel för tvångsäktenskap eller könsstympning. Det har i flera fall hänt

att utsatta personer har förts ut ur landet. Den transnationella dimensionen är tydlig i många ärenden och påverkar de utsatta och även handlingsutrymmet för de yrkesverksamma.

Både Storbritannien och Norge betonar den transnationella dimensionen i sina respektive nationella handlingsplaner kring tvångsäktenskap, könsstympning och hedersrelaterat våld. Det gäller arbetet såväl i det förebyggande som i det åtgärdande perspektivet. I båda länderna finns också strukturer för att långsiktigt verka förebyggande och informativt ifrån ambassader och konsulat och att stödja exempelvis polis och åklagare i enskilda ärenden med spetskompetens. Detta bör vi ta lärdom av också i Sverige och Centerpartiet lyfter därför det i stämmoprogrammet Trygghet i hela landet.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

3.4

3.5

Nationell polisreserv – motion 3.6 och 3.7

Motionären föreslår att:

3.6 Centerpartiet ska arbeta för att poliser som pensioneras får behålla sina befogenheter fram till dess en aktiv åtgärd vidtas, antingen efter ett eget beslut eller att befogenheterna återkallas.

3.7.1 Återta Beredskapspolisen till motsvarande storlek före avveckling, med anpassade uppdrag och utrustning för att fylla dagens behov.

3.7.2 Ge RPS i uppdrag att ha en beredskapspolisstyrka operativ senast 2022.

Partistyrelsen yttrande:

Sveriges poliser utgör ryggraden i vårt rättssamhälle. Många av dessa lämnar nu sin tjänst, vissa för att de går i pension och vissa för att de söker sig till andra yrken. Samtidigt fylls inte polisutbildningen och rekrytering blir svårare. Det är viktigt att den kunskap och kompetens som finns bland poliser som lämnar yrket tas tillvara och Centerpartiet föreslår där i stämmoprogrammet Trygghet i hela landet att en översyn görs över möjligheten för pensionerade poliser att ingå i en nationell polisreserv.

Trycket på polisen ökar och vi ser situationer, som till exempel terrorattacken vid Drottninggatan i Stockholm, då en beredskapspolis skulle ha kunnat göra god nytta. Centerpartiet har i de senaste årens budgetmotioner till riksdagen föreslagit ett införande av en nationell polisreserv, en ny typ av beredskapspolis, som skulle kunna vara ett stöd för polisen exempelvis för att öka säkerheten runt skyddsobjekt eller utgöra ett stöd för polisen genom att överta vissa arbetsuppgifter och på så sätt frigöra tid för polisen för polisiära uppgifter. En nationell polisreserv skulle också kunna vara till hjälp vid naturkatastrofer eller

andra händelser. Införandet av en nationell polisreserv är ett viktigt steg för att människor i hela landet ska känna trygghet. Frågan ingår som en del i stämmoprogrammet Trygghet i hela landet.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

3.6

3.7

Trygghet på asylboenden – motion 3.8

Motionären föreslår att:

3.8.1 Centerpartiet verkar för att det införs trygghetslarm på alla asylboenden.

3.8.2 Centerpartiet verkar för att möjliggöra flytt av personer som bidragit till otrygghet på asylboenden till annat boende.

3.8.3 Centerpartiet verkar för ett utökat uppdrag till Migrationsverket att med ett jämställdhetsperspektiv förbättra boendetryggheten för asylsökande under sin väntan på beslut.

Partistyrerelsens yttrande:

För människor som flytt för sina liv från krig, terror och förtryck måste Sverige kunna vara en fristad där man kan känna trygghet. Då är det oacceptabelt att våld, hot och otrygghet är vardag på många av Sveriges asylboenden. De siffror motionären lyfter om otryggheten som förekommer är djupt oroväckande. Ingen ska behöva frukta för sitt liv, sin frihet och sin hälsa på svenska asylboenden.

Centerpartiet vill lösa detta långsiktigt genom att kommunplacera de asylsökande direkt vid ansökan. Det kommer ge större möjligheter att planera både placering och säkerhetsinsatser efter de lokala förutsättningarna. Vi vill också genomföra större reformer av tidiga insatser som samhällsorientering, möjlighet att arbeta redan under asyltiden och mycket annat.

Men på kortare sikt behövs insatser för att stärka tryggheten på de boenden som Migrationsverket tillhandahåller. Det är inte den som utsätts för hot och våld som ska behöva flytta, utan den som begår det. Det behövs fler sanktionsmöjligheter för att komma åt den otrygghet hot och våld skapar. Den som orsakar otrygghet på ett asylboende genom våldsamt, hotfullt eller brottsligt beteende ska kunna förlora sin plats på det boendet.

Partistämman beslutade att bifalla följande motion:

3.8.3 Att Centerpartiet verkar för ett utökad uppdrag till Migrationsverket att med ett jämställdhetsperspektiv förbättra boendetryggheten för asylsökande under sin väntan på beslut.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

3.8.1

3.8.2

Vapenlagar – motion 3.9 och 3.10

Motionären föreslår att:

3.9.1 Straffet för vapeninnehav höjs till högst fyra år och minst två år.

3.9.2 Straffet för grovt vapenbrott/innehav höjs till högst åtta år och minst fyra år.

3.10 Centerpartiet aktivt verkar för att Riksdagen beslutar om ett åtgärds paket mot innehav av illegala vapen inklusive handgranater enligt ovanstående förslag.

Partistyrelsens yttrande:

Vissa områden i Sverige, särskilt i Malmö och Göteborg, har de senaste åren varit utsatta för vapenvåld i väldigt hög utsträckning. Säkerheten är hotad och rädslan hos de som bor i områdena är stor, bland annat på grund av lättillgängliga illegala vapen och handgranater. Straffen för vapenbrott är i dagsläget alltför låga där vapenbrott kan leda till fängelse i högst två år, grovt vapenbrott till fängelse i lägst ett och högst fyra år och synnerligen grovt vapenbrott till fängelse i lägst tre och högst sex år. Centerpartiet vill se kraftigt skärpta straff framför allt för grovt vapenbrott. Regeringen utreder just nu hur straffen för vapenbrott ska skärpas och utgångspunkten är att minimistraftet för grovt vapenbrott ska höjas från ett år till två års fängelse. En effekt av det blir att det blir lättare att häkta den som grips för ett grovt vapenbrott. Man slipper på så sätt risken att den personen på kort sikt släpps ut. Utredningen bör inväntas innan beslut kan tas kring exakt vilka straff som bör utmätas för dessa brott.

Tanken kring ett åtgärds paket mot innehav av illegala vapen inklusive handgranater är god, särskilt som tillgången till handgranater har varit problematisk. Dock är ett antal åtgärder redan på gång, bland annat genom att Brotts mot Lagen om brandfarliga och explosiva varor, som reglerar handgranater, nyligen har skärpts och en ny vapenamnesti planeras till våren 2018. Frågan om vapenbrott hanteras i övrigt i stämmoprogrammet Trygghet i hela landet.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

3.9

3.10

Samhällsväktare – motion 3.11

Motionären föreslår att:

3.11.1 Centerpartiet utreder svensk polis riktlinjer för brottsförebyggande arbete och ser över hur de kan inkludera privata aktörer som exempelvis vaktbolag och ordningsvakter i större utsträckning än tidigare utifrån lokala behov.

3.11.2 Centerpartiet driver frågan att ordningsvakter kan bli en naturlig resurs för tillfällig förstärkning i polisens brottsförebyggande arbete.

Partistyrelsens yttrande:

Svensk polis är tyngd bland annat av fallande utredningsresultat, ökande otrygghet i vissa områden, att många poliser lämnar yrket och alltför få nya sökande till polisutbildningen. De enskilda poliserna behöver högre lön, bättre villkor, bättre förutsättningar att göra ett bra jobb och fler kollegor. Brottsligheten i vissa områden yttrar sig genom våldshandlingar, upplopp, skjutningar, narkotikahandel och annan allvarlig brottslighet som påverkar de boende både direkt och indirekt. Att polisens brottsförebyggande arbete fungerar väl är av stor vikt och något som kommer att fortsätta att prioriteras i Centerpartiets fortsatta trygghetsarbete. Både säkerheten och tryggheten i utsatta områden behöver öka, vilket kan ske om polisen tillsammans med andra aktörer arbetar för att uppnå ett ökat förtroende för myndigheter samt en ökad förmåga hos lokalsamhället att hantera uppkomna problem. På många ställen samarbetar kommunen med bland annat vaktbolag och ordningsvakter, vilket är något vi ser positivt på. I till exempel Södertälje samverkar polisen aktivt tillsammans med bland annat fältarbetare, räddningstjänst och väktare, något som lyfts i programmet Trygghet i hela landet.

Partistämman beslutade att anse följande motion besvarad:

3.11

Ändrade straffsatser – motion 3.12, 3.13 och 3.14

Motionären föreslår att:

3.12 Centerpartiet arbetar för att ta bort gällande rabatt som av hävd kallas gällande rättspraxis vid upprepad brottslighet.

3.13 Ta bort straffrabatten.

3.14 Ta bort villkorlig frigivning vid fängelsestraffspåföljder inom ramen för strafftiden och istället inför en påföljd av straffet om internen missköter sig på anstalten och lägger en villkorlig frigivning i anslutning till varje frigivning.

Partistyrelsens yttrande:

Straffet för vissa brott rabatteras kraftigt, eller ger i vissa fall inte någon påföljd alls för den som samtidigt begår andra liknande brott. Centerpartiet anser att det sänder fel signal. Redan vid förra partistämman togs beslut om att se över straffrabatten. Centerpartiet har sedan dess drivit frågan och riksmötet 2015/16 ställde sig en majoritet i riksdagen bakom vårt förslag om att se över såväl straffrabatten som en ny brottsrubricering för systematiska stölder. Centerpartiet kommer att fortsätta driva denna fråga.

Den villkorliga frigivningen kan skjutas upp med högst sex månader åt gången om det finns synnerliga skäl. Vid den bedömningen ska det särskilt beaktas om den dömda på ett allvarligt sätt har brutit mot de föreskrifter eller villkor som gäller för verkställigheten. Det finns ingen begränsning av hur många gånger den villkorliga frigivningen får skjutas upp och beslut att skjuta upp villkorlig frigivning fattas av kriminalvården. Det är viktigt för rehabiliteringen för den dömda att det finns en möjlighet att släppas tidigare, men Centerpartiet driver sedan tidigare skärpta regler för villkorlig frigivning. Dock anser Centerpartiet inte att möjligheten till villkorlig frigivning helt ska tas bort.

Oron hos ett brottsoffer eller en anhörig till en våldsdödad person kan vara stor i samband med att en gärningsman får villkorlig frigivning eller permission. Det är därför viktigt att den utsatta får information om att gärningsmannen inte kommer att befinna sig på anstalt och att det kan ges psykologiskt stöd att hantera detta. Dessa frågor lyfter vi i stämmoprogrammet Trygghet i hela landet.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

3.12

3.13

Partistämman beslutade att avslå följande motion:

3.14

Mäns våld mot kvinnor – motion 3.15, 3.16, 3.17, 3.18 och 3.19

Motionären föreslår att:

3.15.1 Centerpartiet ska verka för att utbildning om våld i nära relation ska ingå i alla lärarutbildningar.

3.15.2 Centerpartiet ska verka för att utbildning om våld i nära relation ska ingå i grundskolans och gymnasieskolans kursplaner för ämnena samhällskunskap, idrott och hälsa och inom sex och samlevnad.

3.16.1 Centerpartiet verkar för ökad utbildning av nämndemän och domare i sexualbrott mot vuxna och barn, samt brott som rör hedersrelaterat våld och förtryck.

3.16.2 Centerpartiet verkar för att skall finnas kompetenskrav kring hedersrelaterat våld och förtryck hos målsägandebiträden som företräder ärenden/målsäganden där heder misstänks vara ett motiv.

3.17.1 Alla kommuner i Sverige ska kunna bedriva ett bra arbete inom detta område.

3.17.2 Utbildning inom det här området prioriteras.

3.18 Centerpartiet utarbetar ett förslag för hur kvinnojourers fasta kostnader, som lägenheter finansieras nationellt, speciellt för mindre kommuner.

3.19 Finansieringen av kvinno- och brottsofferjourer ses över och samordnas över landet.

Partistyrelsens yttrande:

Motionärerna tar upp ett av de mest akuta jämställdhetsproblemen vi har i dag – mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Det finns i alla samhällsklasser och i alla delar av Sverige. Kvinnor och barn är extra utsatta. Att känna sig fri och trygg i vardagen ska vara en självklarhet för alla.

Centerpartiet vill ha en nollvision för våld och förtryck i nära relationer och sexualiserat våld. Vi har sedan 2015 stämmobeslut på att vi vill att en ny nationell handlingsplan mot mäns våld mot kvinnor ska tas fram. I linje med detta vill vi se över möjligheterna för att en ny nationell strategi mot våld i nära relationer, sexualiserat våld och hedersrelaterat våld och förtryck tas fram. Det ska vara en handlingsplan med mätbara mål och med ett och samma tydliga uppdrag till alla berörda myndigheter med krav på uppföljning och utvärdering, för att nå nollvisionen. Detta istället för en mängd isolerade projekt som får pengar men inte blir varaktiga.

I Centerpartiets motion hösten 2016 Trygghet i hela landet skriver vi om att vi vill se en genomlysning för att avgöra hur utbrett hedersförtrycket är i Sverige, vilka bakomliggande orsaker det finns och på vilket sätt unga och vuxna är utsatta.

I Centerpartiets program för jämställdhet inklusive familjepolitik från 2015 föreslås utbildningar till yrken som kommer i kontakt med våldsutsatta människor innefattar obligatoriska kurser med grundläggande kunskaper i normaliseringsprocess, våldsutsatthet m.m. för att höja grundnivån för kunskaper om våld mot kvinnor hos fler yrkeskategorier

däribland lärare (såsom polis, jurister, socialtjänst, lärare, socionomer, tandläkare, rättsväsende, vård med flera).

Centerpartiet vill att det införs löpande utbildningsinsatser som säkerställer att rektorer, lärare och studie- och yrkesvägledare och andra anställda vid skolor har kunskap om och aktivt arbetar mot sexuella trakasserier, könsrelaterat våld och kränkningar. Till exempel kan det material som Allmänna barnhuset tar fram om detta användas.

Utöver kunskaperna inom utbildningsväsendet behöver kunskapsläget generellt gällande mäns våld mot kvinnor hållas aktuellt. För att fler ska få del av utbildning på området vill vi behålla Nationellt centrum för kvinnofrid, NCK, vid Uppsala universitet och Akademiska sjukhuset i sin befintliga form. NCK är Sveriges nationella kunskaps- och resurscentrum för frågor om mäns våld mot kvinnor. I uppdraget från regeringen ingår att sammanställa, utveckla och sprida kunskap om våld och att erbjuda våldsutsatta kvinnor stöd. NCK har över 20 års erfarenhet av att utbilda om mäns våld mot kvinnor, och för 15 år sedan startade den första grundkursen på universitetsnivå i landet i ämnet. Det är dels universitetskurser, man medverkar vid andra program vid Uppsala Universitet, andra universitet och högskolor i landet och man medverkar också vid andra myndigheters utbildningar. NCK vänder sig till yrkesverksamma inom hälso- och sjukvård, polis och rättsväsende, socialtjänst med flera. Centerpartiet vill behålla NCK i sin befintliga organisation istället för att det ska läggas in under den nya jämställdhetsmyndigheten.

Centerpartiet vill att handlingsplaner mot hedersförtryck samt handlingsplaner mot kontroll av individer ska finnas i grund- och gymnasieskolor. Kunskaperna om dessa frågor måste höjas på kommunal nivå.

Motionärerna vill komplettera läroplanen för att ge plats åt viktiga och relevanta ämnesområden. Det är angeläget att unga människor genom skolan får tillgång till information kring exempelvis våld i nära relation. Centerpartiet anser att det behövs en förbättrad och moderniserad sexualundervisning, som tar upp frågor om normer och värderingar kopplat till sexualitet. Där behöver även samtal om våld i nära relation ingå. Skolorna är också själva fria att inom ramen för de styrdokument som finns utöka eller styra in utbildningen på det sätt som passar just den skolan i den lokala skolplanen. Genom det fria skolvalet kan elever och dess målsmän sedan välja den skolform som passar just dem bäst. Det är orimligt att få in alla önskemål om ämnen i skolan utan att ta bort något annat ämne. Centerpartiet bedömer därför att det inte finns behov av att tillföra nya obligatoriska ämnen eller ändra timplanerna för de ämnen som idag redan ingår i skolan.

Motionären tar upp en mycket viktig fråga. De ideella kvinnojourerna är en viktig resurs i kampen mot våldet och mycket av dagens politik är ett resultat av kvinnojourernas opinionsbildning. Att våldet förts upp på agendan som ett jämställdhetsproblem betyder att kunskapen har spridit sig från experterna till övriga samhället och att arbetet mot mäns våld mot kvinnor är en del av den allmänna välfärden. Många av landets kvinnojouren går dock på knäna och behöver mer resurser, såväl för det lokala som för det nationella arbetet. Att en långsiktig och mer stabil finansiering av kvinnojourerna bör utredas har Centerpartiet stämmobeslut på sedan 2015. Pengar löser inte alla problem, men det är ett viktigt steg på

vägen och en viktig satsning på de kvinnojourer och de ideella organisationer som i dag erbjuder en ovärderlig hjälp för kvinnor.

Partistämman beslutade att bifalla följande motion:

3.16.1 Att Centerpartiet verkar för ökad utbildning av nämndemän och domare i sexualbrott mot vuxna och barn, samt brott som rör hedersrelaterat våld och förtryck.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

3.15.1

3.16.2

3.17

3.18

3.19

Partistämman beslutade att avslå följande motion:

3.15.2

Brottsförebyggande arbete och ny omorganisation av polisen – motion 3.20, 3.21, 3.22 , 3.23, 3.24, 3.25 , 3.26 och 3.27

Motionären föreslår att:

3.20 Centerpartiet ska besluta att ge partistyrelsen i uppdrag att verka för att kommunalisera de lokala delarna av Polismyndigheten.

3.21 Centerpartiet vill skapa en försökslagstiftning i syfte att intresserade kommuner och fastighetsägare kan skapa BID-samarbeten.

3.22 Centerpartiet agerar för att få till stånd en ny polisorganisation och – om så behövs – nödvändiga förändringar i gällande lagstiftning så att kommunerna ges laglig möjlighet att inrätta egen lokal polis.

3.23.1 Centerpartiet vill ha en närodlad och närvarande polis i hela landet.

3.23.2 Centerpartiet vill skapa en kommunpolis med ansvar för brottsförebyggande arbete och den allmänna ordningen.

3.23.3 Centerpartiet vill ge kommunerna ett tydligt och lagstadgat brottsförebyggande ansvar.

3.23.4 kommunerna ges ett ansvar för en samlad vägledningsfunktion för brottsdrabbade som behöver samhällets stöd.

3.23.5 Centerpartiet vill skapa en Polisberedning som ett forum för konsultation mellan regeringen och de politiska partierna i Riksdagen.

3.23.6 Centerpartiet vill involvera fler aktörer än polisen och kommunen i de lokala samarbetsöverenskommelserna.

3.24.1 Centerpartiet vill ge kommunerna ett tydligt och lagstadgat brottsförebyggande ansvar.

3.24.2 Kommunerna ges ett ansvar för en samlad vägledningsfunktion för brottsdrabbade som behöver samhällets stöd.

3.24.3 Skapa en tydlig nationell modell för att bygga upp fler avhopparverksamheter genom en samarbetsform mellan kommunerna, polismyndigheten och kriminalvården.

3.24.4 Centerpartiet vill utreda möjligheterna att kriminalisera samröre med vissa kriminella nätverk.

3.24.5 Centerpartiet vill skapa en Polisberedning som ett forum för konsultation mellan regeringen och de politiska partierna i Riksdagen.

3.24.6 Centerpartiet vill involvera fler aktörer än polisen och kommunen i de lokala samarbetsöverenskommelserna.

3.25.1 Centerpartiet vill ha en närodlad och närvarande polis i hela landet.

3.25.2 Centerpartiet vill skapa en kommunpolis med ansvar för brottsförebyggande arbete och den allmänna ordningen.

3.26.1 Centerpartiet ska inrätta en trygghetsministerpost som ska leda, ansvara och samordna det brottsförebyggande arbetet runtom i landet.

3.26.2 Centerpartiet ska se genomföra ändringar i kommunallagen i syfte att inkludera det brottsförebyggande arbetet i kärnverksamheten.

3.26.3 Centerpartiet ska öronmärka resurser till Sveriges kommuner och deras behov att hantera det brottsförebyggande arbetet.

3.26.4 Centerpartiet ska utveckla Brottsförebyggande rådets uppdrag med intentionen att skapa tydligare och effektivare samverkan kring praktik, forskning och utbyte med Sveriges kommuner.

3.26.5 Centerpartiet ska likställa det brottsförebyggande arbetet i kommuner med andra former av kris- och beredskapsåtgärder.

3.26.6 Centerpartiet ska ge kommunerna befogenheter vad gäller etableringen av BID-samarbeten med lokala aktörer i syfte att möjliggöra och säkerhetsställa lokal dialog och samverkan.

3.26.7 Centerpartiet ska verka för ny kommunal polis.

3.26.8 Centerpartiet ska verka för att kameror ska bli ett obligatoriskt redskap för poliser i yttre tjänst.

3.27 Centerpartiet arbetar fram ett förslag om att kommunalisera vissa uppgifter inom polisens verksamhet och hur samordningen med den nationella polismyndigheten ska fungera.

Partistyrelsens yttrande:

Det finns idag kommunpoliser som är anställda vid polismyndigheten och som hanterar den viktiga samverkan mellan kommun och polisen. De är en förutsättning för ett effektivt och bra lokalt polisarbete, inte minst med avseende på prevention. Dessa utgör en del av polisens ryggrad. Tanken med den nya nationella polismyndigheten var bland annat att fler poliser skulle jobba lokalt nära medborgare, företagare och kommuner, men de senaste åren har utvecklingen gått i motsatt riktning i många delar av landet. Det är inte hållbart att kommunpoliser och andra lokalt arbetande poliser ständigt flyttas till andra arbetsuppgifter som gränskontroller, gängskjutningar eller annan grov kriminalitet. Medborgarnas förtroende för polisen bygger på att de inte enbart hinner med grov kriminalitet utan även mer vardaglig brottslighet som skadegörelse, stölder och buskörningar.

Syftet med polisens omorganisation var också att få bättre samordning mellan olika geografiska områden, att specialisering på till exempel internetbaserade bedrägerier och barnpornografi skulle underlättas och att polisen skulle komma närmare den enskilda människan. Riksdagens partier var eniga om att omorganisationen var nödvändig och Centerpartiet anser fortfarande att så är fallet. Dock är det oacceptabelt att målet att polisen skulle komma närmare människor inte har blivit verklighet, snarare upplever många att polisen kommit längre ifrån människor och som lyfts i stämmoprogrammet Trygghet i hela landet kommer Centerpartiet även fortsättningsvis att arbeta för en ökad lokal polisen närvaro.

En av reformens största förtjänster är att kunna sätta in resurserna där de behövs som bäst, oavsett var i landet detta för tillfället är. I samband med terrordådet på Drottninggatan i Stockholm den 7 april visade det sig att detta var en stor fördel. En väl samordnad polis med större numerär kan vara snabbt på plats och hindra nya brott om en ny terrorattack skulle ske. De kan också hindra nya brott och bidra till lugn och stabilitet. Möjligheten att gripa misstänkta ökar också väsentligt. Centerpartiet vill utbilda fler poliser, men även om poliserna blir fler finns det vid varje givet tillfälle ett visst antal poliser. Att kunna sätta in resurserna där de enligt en klok taktisk bedömning, grundad i vetenskaplig metod, ger oss mycket mer trygghet för pengarna, än om resurserna är spridda över ett stort antal lokala polismyndigheter och samordning hastigt måste ske för att skydda landet från en terrorattack. I Belgien där polisen är indelad i många olika polismyndigheter som konkurrerar med varandra har det lett till att information inte lämnas vidare och att viktiga uppgifter faller mellan stolarna. Enligt terrorexperterna Hans Brun är brister i polisorganisationen i Belgien en av orsakerna till att landet har blivit en hot-spot för potentiella terrorister.

Förslaget med en kommunalisering av polisen är inte svaret på polisens svårigheter. Det vore olämpligt att återigen bryta upp polisorganisationen för att genomföra en ny omorganisation när polisen nu börjat hitta rätt i strukturerna efter reformen. Att ta poliser ifrån polismyndigheten för att sedan anställa dem i kommunala organisationer riskerar inte bara att leda till att polisens personella resurser för operationer såsom Mareld, som arbetar mot grova brott i utsatta områden, tunnans ut utan även att polisorganisationen ser sig tvingad att placera

om poliser från kommuner som har inrättat en egen polis för att öka på resurserna på andra ställen. För att kunna bekämpa gängkriminaliteten krävs emellanåt stora polisinsatser med många för ändamålet utbildade och utrustade poliser och det är redan idag svårt att bemanna upp de särskilda styrkor som ska arbeta med detta. Om polisstyrkan eroderas ytterligare för att kommuner, förvisso av goda skäl, vill trygga medborgarnas trygghet, får det till följd att de så viktiga polisoperationerna mot gängvåldet inte kan genomföras då för få personer i en sådan insats skulle innebära en fara för de inblandade poliserna.

Centerpartiet vill att alla ska kunna känna trygghet och att rättssamhället når alla i hela landet. Det är viktigt att vi inte på sikt får områden där gängen tar över, där parallell rättsskipning råder och där rättssamhället inte längre når in. Om gängen får möjlighet att växa i styrka och omfattning och gängvåldet tillåts utvecklas blir denna brottslighet svårare och dyrare att bekämpa. Genom att urvattna den nationella polisen och dra poliser ur denna för att placeras i kommunala strukturer omöjliggörs den långsiktighet som behövs för att bryta en etablerad kriminell struktur i ett visst område.

Kriminaliteten har också till stor del bytt karaktär sedan 1965 när den kommunala polisorganisationen avvecklades. Den moderna kriminaliteten är gränsöverskridande på ett annat sätt och inte sällan krävs stor expertkunskap för att kunna utreda många brott. Den är mer tekniskt avancerad och kräver mer av varje polis. Varje polisorganisation måste utveckla bra metodstöd och ta fram IT-baserade och andra hjälpmedel för att kunna bekämpa brottsligheter mer effektivt. Det säger sig själv att en stor organisation har större kraft att göra just detta, än många små.

Man skulle också stöta på praktiska kommunikationsproblem då kommunernas polis skulle vara avskurna från resten av verksamheten och därmed varken få tillgång till eller på ett enkelt sätt kunna dela med sig av lokal kunskap som kan utgöra en bild av brottsligheten nationellt. Informationsdelning är av väsentlig betydelse och kan vara viktig för att hindra att brottslingar begår brott i olika områden utan att brotten kopplas ihop. Även med 21 polismyndigheter, som vi hade tidigare, fungerade kommunikationen dåligt och med det förslag som nu läggs fram riskerar vi i praktiken att ha närmare 300 polismyndigheter.

Tillsammans med risken för att en ny omorganisation skulle göra att polisen återigen fick bygga upp sin verksamhet från grunden skulle ovanstående beskrivningar innebära att man skapar större problem än man löser. Däremot är det viktigt att polisorganisationen byggs från grunden och att polisens närvaro på lokal nivå utgör kärnan i polisens verksamhet och inte framstår som en särskild specialisering. Den lokala kunskapen och att beslut tas utifrån lokala förhållanden i samverkan med till exempel kommunala företrädare, enskilda och civilsamhället är oerhört viktigt. Likaså att de poliser som arbetar lokalt har sitt fulla fokus där, snarare än att avbrytas av andra uppdrag. Det finns en risk för att den stora bilden glöms och att gängvåld och internationell brottslighet tar över. Gängkriminaliteten är på sina håll oroande och tog fart i och med att polisen inför och i samband med omorganisationen tappade mycket kunskap och uppbyggda strukturer. Nu när omorganisationen genomförts och saker och ting börjar landa visar polisen till exempel genom operation Mareld i Stockholm att förmågan att hantera detta finns och kommer att fungera.

Det brottsförebyggande arbetet är grundläggande för att öka tryggheten och sänka brottsligheten. Centerpartiet tog på partistämman 2015 beslut om att kommuners och andra offentliga aktörers brottsförebyggande ansvar ska förtydligas. För att det brottsförebyggande ansvaret ska fungera krävs även att andra aktörer än polisen och kommunen involveras i arbetet. BID, eller business improvement districts, är ett bra sätt att stärka områden genom samverkan och utveckling mellan företag, fastighetsägare, civilsamhälle med mera och kan vara mycket effektivt för att förebygga brott. Frågorna tas upp i stämmoprogrammet Trygghet i hela landet.

Enligt Socialtjänstlagen 5 kap. 11 § 11 § hör det till socialnämndens uppgifter att verka för att den som utsatts för brott och dennes närstående får stöd och hjälp. För brottsoffer kan det vara svårt att veta var man ska vända sig när man har råkat ut för ett brott. Det är önskvärt att kommuner tillhandahåller tydlig information för brottsoffer och i detta skulle bland annat kunna ingå en samlad vägledningsfunktion för brottsdrabbade som behöver samhällets stöd. Centerpartiet anser dock att den möjligheten redan ryms inom kommunens ansvarsområde.

Polisen och hela rättsväsendet skulle behöva långsiktighet och klara spelregler så att de vet vad som gäller oavsett majoritet i riksdagen. Centerpartiet tycker att det är viktigt att se helheten och att arbeta för att hela rättskedjan ska fungera. Fokus bör därför lyftas för att inkludera även till exempel Åklagarmyndigheten och Nationellt Forensiskt Centrum för att på så sätt garantera en likvärdig och närvarande rättsstat för alla människor i hela landet.

Personer som hamnar i kriminalitet har ofta svårt att lämna det kriminella livet. Sedan tidigare driver Centerpartiet att antalet avhopparverksamheter ska öka och att även arbeta för att förebyggande verksamhet ska hindra människor från att inleda en kriminell bana.

Centerpartiet sympatiserar med motionens riktning i denna del och tror att avhopparverksamheter genom en samarbetsform mellan kommunerna, polismyndigheten och kriminalvården kan vara bra. Dock är det viktigt att kommunerna har frihet att använda den modell som passar för de situationer som uppstår i den enskilda kommunen.

De kriminella gängerna kan innebära stora svårigheter för de kommuner som är drabbade. Dessa svårigheter ska i största möjliga mån hanteras utan att bära hand på föreningsfriheten som är en av förutsättningarna för vårt demokratiska samhälle. Centerpartiet ställer sig tveksamt till tanken på att kriminalisera samröre med vissa kriminella nätverk.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

3.21

3.23.1

3.23.3

3.23.4

3.23.6

3.24.1

3.24.2

3.24.6

3.25.1

3.26.2

3.26.3

3.26.4

3.26.5

3.26.6

3.26.8

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

3.20

3.22

3.23.2

3.23.5

3.24.3

3.24.4

3.24.5

3.25.2

3.26.1

3.26.7

3.27

Sexualbrott – motion 3.28, 3.29, 3.30 , 3.31 och 3.32

Motionären föreslår att:

3.28.1 Centerpartiet fortsätter att verka för en sexualbrottslagstiftning som inkluderar samtyckeskrav och oaktsamhetsrekvisit.

3.28.2 Centerpartiet fortsätter att verka för mer resurser till polis och rättsväsende.

3.29.1 Centerpartiet skall verka för att sexuella övergrepp via sociala medier skall jämnställas med fysiska sexuella övergrepp.

3.29.2 Centerpartiet verka för att straffsatsen höjs så det vid fällande domar blir lägst fängelsestraff.

3.30.1 Lagstiftningen kring sexuella övergrepp på nätet ses över.

3.30.2 Höja straffvärdet för övergrepp mot barn.

3.30.3 Införa lag som gör det möjligt att fälla för våldtäkt över internet.

3.30.4 Införa obligatoriskt värdegrundsarbete i läroplanen.

3.31.1 Centerpartiet verkar för att behålla brottsbeteckningen våldtäkt.

3.31.2 Centerpartiet verkar för att behålla brottsbeteckningen sexuellt tvång.

3.32.1 Jobba för nolltolerans mot hot, hat och sexuella trakasserier i alla delar av samhället.

3.32.2 Jobba för en utredning om det går att bötfälla ägare av IP-adresser vid näthat och näthot.

Partistyrelsens yttrande:

Sexualbrotten är till sin natur djupt integritetskränkande och är brott vi ser särskilt allvarligt på. Det är problematiskt att så få sexualbrott anmäls och att ännu färre leder till fällande dom. På stämman 2015 togs beslut om att verka för en samtyckesbaserad sexualbrottslagstiftning där även oaktshetsbrott kriminaliseras. Den parlamentariska sexualbrottskommittén lämnade sitt betänkande i oktober 2016. Kommittén föreslog bland annat att lagstiftningen ska ändras så att gränsen mellan straffri och straffbar gärning dras vid om deltagandet i en sexuell handling har varit frivilligt eller inte, att ett oaktshetsansvar införs för vissa sexualbrott och att det ska klargöras i lagtexten att sexualbrott som sker på distans, till exempel via internet, kan rubriceras på samma sätt som när personerna befinner sig på samma fysiska plats.

Centerpartiet var representerat i denna utredning och de flesta förslag ligger väl i linje med partiets politik. Vi utvecklar kontinuerligt politiken för detta område liksom politiken inom andra frågor som berör polis och rättsväsende, vilket framkommer i stämmoprogrammet Trygghet i hela landet.

Straffen för många brott ligger ofta på den nedre delen av straffskalan, det gäller även sexualbrotten. Centerpartiet lyfter i stämmoprogrammet Trygghet i hela landet vikten av att straffvärdet för sexualbrotten ska skärpas.

Förslag att införa värdegrundsarbete i läroplanen är vällovligt. I den läroplan vi har, vars innehåll är noga avvägt, finns dessa frågor dock med som en röd tråd. De ska, förutom i exempelvis ämnet religion där de tar stor plats, finnas genomgående i hela skolans verksamhet.

Sexualbrottsutredningen framhåller att en fortsatt användning av beteckningen våldtäkt kan ge ett missvisande sken av att det fortfarande ställs ett krav på att gärningen ska ha genomförts med våld eller tvång. Den anser att man bör införa en ny rubricering. När det gäller brottsbeteckningen sexuellt tvång anser utredningen att de språkliga skälen talar lika starkt för

en ändring som den gör för våldtäkt. Utredningen säger att det skulle kunna hävdas att brottsbeteckningen våldtäkt borde finnas kvar alldeles oavsett om det finns något brottsrekvisit som föreskriver våldsanvändning eller inte, eftersom ordet har en tydlig betydelse och innebörd hos allmänheten. Utredningen menar dock att det – mot bakgrund av att uppfattningen om vad som är en ”riktig” våldtäkt är omgivet av många åsikter och fördomar – finns starkare skäl för en förändrad brottsbeteckning. Den föreslår därför att brottsbeteckningarna för våldtäkt och sexuellt tvång ändras till sexuellt övergrepp och sexuell kränkning.

Centerpartiet ser i och för sig att det finns fördelar med att människor i större utsträckning förstår att det inte krävs våld för att en gärning i rättslig mening ska anses vara en våldtäkt, men anser att borttagandet av ordet våldtäkt också riskerar att få offer att känna att deras upplevelse bagatelliseras då ordet våldtäkt och sexuellt tvång uttrycker det allvar som dessa brott innebär medan de nya förslagen, sexuellt övergrepp och sexuell kränkning, riskerar att förmedla en förmildring. Centerpartiet vill därför att beteckningarna våldtäkt och sexuellt tvång kvarstår och att straffvärdet för sexualbrotten som helhet ska skärpas. Resonemanget om detta finns i stämmoprogrammet Trygghet i hela landet.

Det näthat som drabbar människor, framför allt unga kvinnor, är ett problem att ta på allvar. Frågan behandlas vidare i stämmoprogrammet Trygghet i hela landet. Frågor kring näthat måste ses ur olika aspekter då det handlar om både integritet och yttrandefrihet. Det är viktigt att dessa brott i största möjliga mån beivras, men det är också viktigt att vi värnar rättssäkerheten. Denna skulle riskeras om vi knöt brott till en viss IP-adress utan att ta hänsyn till vilken person som ligger bakom brottet.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

3.28

3.29

3.30

3.31

3.32.1

Partistämman beslutade att avslå följande motion:

3.32.2

Straffsats för mord – motion 3.33 och 3.34

Motionären föreslår att:

3.33.1 Man ska döma till riktigt livstidsstraff där gärningsmannen sitter hela sitt resterande liv i fängelset eller obestämt straff vid mord utförda av friska vuxna och ta bort andra straffsats för mord.

3.33.2 Centerparti arbetar för att det obestämda straffet har ett minimum på 30 år för mord.

3.34.1 Byta ut ordet livstidsstraff som straffsats när det inte garanterar offren att det är ett riktigt livstidsstraff, till något mer passande som ger en rättvis bedömnings möjlighet av ordet.

3.34.2 Lagstiftaren inför ett riktigt livstidsstraff i straffskalan för mord.

Partistyrelsens yttrande:

Straffet för mord är 10-18 år i fängelse eller livstid, om omständigheterna är försvårande. Livstidsstraffet är den hårdaste påföljd vi idag har inom det svenska rättsväsendet och utdöms endast för väldigt grova brott såsom mord, grov mordbrand och människorov. Straffet innebär att gärningsmannen ska tillbringa sin resterande tid i livet i fängelse, men efter en viss tid finns möjligheten att ansöka om att få påföljden ändrad till ett tidsbestämt fängelsestraff.

Trots att möjlighet finns att ansöka om att få påföljden ändrad till ett tidsbestämt straff ser inte Centerpartiet att en ändring av brottsrubriceringen är nödvändig eftersom straffet är menat att vara ett livstidsstraff ända tills ett beslut om tidsbestämt straff tas. En individuell prövning ligger vid en sådan prövning till grund för beslutet. I en modern rättsstat krävs att det finns möjlighet till omprövning av ett fängelsestraff, till exempel genom en tidsbestämning av straffet. Centerpartiet vill att livstid ska utgöra normalstraffet för mord och arbetade i regeringsställning tillsammans med de andra partierna för att få detta till stånd.

Förändringarna i lagstiftning har dock inte fått önskat genomslag i domstolarna, varför arbetet med att hitta en lösning måste fortsätta. Centerpartiet värderar rättssäkerheten högt och i detta är det av största vikt att varje fall behandlas individuellt. Att sätta en definitiv tidsgräns för tid i fängelse skulle till exempel om en person blir allvarligt sjuk innebära att en person bör få ett kortare tidsbestämt straff.

Mord är ett allvarligt brott som bör följas av ett långt fängelsestraff. I dag sitter en livstidsdömd fängslad i genomsnitt 16 år och det är långt ifrån tillfredsställande. Motionären föreslår att det obestämda straffet ska ha ett minimum på 30 år för mord. I stämmoprogrammet Trygghet i hela landet föreslås skärpta straff för mord.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

3.33

3.34

Lokala åklagare – motion 3.35

Motionären föreslår att:

3.35 Centerpartiet ska verka för att det ska finnas lokala åklagare vid alla tingsrätter.

Partistyrelsens yttrande:

Det kan påverka såväl miljö som ekonomi och arbetsmiljö att åklagare måste resa mycket. Det gäller tyvärr även andra yrkesgrupper och det vore önskvärt att detta kunde lösas på ett annat sätt. Centerpartiet är dock av uppfattningen att denna fråga är en intern fråga för Åklagarmyndigheten att lösa och Centerpartiet bör som enskilt parti inte besluta om frågor som är bättre lämpade att lösas bättre inom myndigheten ifråga.

Partistämman beslutade att avslå följande motion:

3.35

Polisen – motion 3.36, 3.37 och 3.38

Motionären föreslår att:

3.36.1 Polisen skall vara så organiserad att uttryckningstider i hela landet kan garanteras.

3.36.2 En tillsynsmyndighet skall finnas, åtskild från Polisen som tillser att Polisens åtaganden efterlevs för hela landet.

3.36.3 Poliser skall finnas i alla kommuner i landet, tillgänglig 24/7.

3.37.1 Höja kraven på polismyndigheten; Sätta tydliga krav på brottsplatsundersökningar, sätta krav på uttryckning och uttryckningstider, sätta krav på förundersökningar.

3.37.2 Öka antalet poliser på landsbygd och småorter.

3.37.3 Förenkla tillgång till polisyrket för personer utan svenskt medborgarskap. Hos kriminalvården krävs inte att vara svenskt medborgare och i bland annat Tyskland har man tagit bort dessa krav för att nyttja utlandsfödda människors kunskap i språk och kultur.

3.38.1 Centerpartiet ser över polisutbildningens innehåll.

3.38.2 Centerpartiet verkar för att polisutbildningen ska göras om till en universitetsutbildning.

3.38.3 Centerpartiet ser över olika typer av rekryteringar till polisutbildningen.

Partistyrelsens yttrande:

Polisen ska finnas i hela landet och var man än bor ska man kunna känna sig trygg för att polisen kommer när man behöver den. Så är inte fallet idag. Förutsättningarna för polisen ser väldigt olika ut i olika delar av landet, det gäller såväl typ av brottslighet som avstånd och befolkningsmängd. En viss gräns för uttryckningstid är önskvärt, men är något som polismyndigheten bör besluta utifrån kunskap kring de resurser och förutsättningar som finns i olika delar av landet.

Under ombildning av polisen föreslogs en särskild myndighet som skulle utöva tillsyn av polisen. Många av remissvaren var kritiska till detta, bland annat eftersom en intern lösning ansågs kunna vara bättre då granskarna sannolikt skulle ha en bättre kunskap om polisen, vilket skulle öka möjligheterna att tillsynen kan bidra till konkreta kvalitetsförbättringar. En mängd instanser granskar idag polisens verksamhet på olika sätt, bland annat JO, JK, Riksrevisionen och Statskontoret. Rikspolisstyrelsen hade tidigare en inspektionsverksamhet som följde upp olika delar av polisens arbete. Denna lades ner i samband med inrättandet av Polismyndigheten. Nedläggningen kompensades något med att polisens internrevision fick ett vidgat uppdrag. Internrevisionen är dock främst menad att granska verksamheten ur en effektivitetssynpunkt och det saknas därför en instans som granskar regelefterlevnad inom polisen. En särskild tillsynsverksamhet står nu i begrepp att tillsättas direkt under rikspolischefen. Centerpartiet vill invänta denna verksamhet innan beslut tas om en ny insynsmyndighet.

Det ställs ett antal krav på den som söker till polisutbildningen. Bland annat att sökanden är svensk medborgare, är lämplig för utbildningen med hänsyn till laglydning och övriga omständigheter och har genomgått säkerhetsprövning enligt säkerhetsskyddslagen och säkerhetsskyddsförordningen. Poliser har ansvar för frågor som kan vara kopplade till den nationella säkerheten och bör dessutom ha kunskaper om det svenska samhället som fordrar att man har en nära koppling till Sverige. Det finns förvisso personer som, trots endast utländskt medborgarskap, skulle kunna vara lämpade för att bli poliser i Sverige. Det torde dock röra sig om en ganska liten grupp människor som är både lämpade och intresserade. Med tanke på de hinder poliser med enbart utländskt medborgarskap skulle kunna innebära för att utföra polisyrket på ett önskvärt sätt motiverar det inte en ändring av detta krav.

Motionären tar upp en avgörande fråga. Många poliser lämnar sina tjänster för att gå till andra tjänster. Detta sker samtidigt som stora grupper inom polisen går i pension och platser på polisutbildningarna står tomma.

Polisutbildningens innehåll har utretts nyligen och förslag har lämnats på att göra denna till en högskoleutbildning. I arbetet med polisutbildningens innehåll har Centerpartiet, liksom de andra riksdagspartierna, varit med och påverkat detta och bland annat verkat för att utbildningen ska motsvara nya behov som finns i det moderna samhället. För att kunna tackla brott som begås via internet, och även inom andra områden, behövs en ökad specialisering hos polisen. Centerpartiet tror att polisutbildningen behöver ha en akademisk koppling för att kunna garantera önskvärd expertis inom polisen. Denna fråga hanteras inom programmet Trygghet i hela landet.

Det ställs höga krav på polisyrket och därför ställs det också höga krav på den som ska antas till utbildningen. Det är väldigt viktigt att våra poliser håller en hög nivå och att dessa motsvarar de behov som finns i samhället. Polismyndigheten ansvarar för att säkerställa kompetensförsörjningen för polisverksamheten. Man står inför en utmaning att rekrytera poliser i den omfattning som kommer att krävas och arbetar aktivt med olika kampanjer för att bredda rekryteringen, attrahera många sökande och rätt sökande till polisutbildningen. Till detta behövs också anslag, vilket Centerpartiet ett flertal gånger föreslagit i våra budgetmotioner. Arbetet med rekrytering till polisen kommer att ligga högt upp på dagordningen även framöver. Centerpartiet anser dock att Polismyndighetens egna ansträngningar måste ges möjlighet att verka innan vi från politiskt håll vidtar åtgärder.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

3.36.1

3.36.3

3.37.1

3.37.2

3.38.1

3.38.2

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

3.36.2

3.37.3

3.38.3

Skadestånd vid dödligt våld – motion 3.39

Motionären föreslår att:

3.39.1 Det utgår ett skadestånd till den mördades dödsbo och att man tar fram en schablon för det beloppet.

3.39.2 Lagstiftarna ser över skadeståndsprincipen med trafikskadenämnden som norm med motivet att ge anhöriga till mördade ett betydligt högre belopp med en uträkning som gäller sorg och saknad hela livet.

3.39.3 Brom betalar ut domstolens tilldömda skadestånd i sin helhet när domen vunnit laga kraft.

Partistyrelsens yttrande:

Många brottsoffer vittnar om att svårigheten att få ut ett tilldömt skadestånd gör att kränkningen efter brottet blir än större. På stämman 2015 tog Centerpartiet därför beslut om att göra det lättare för brottsoffer att få ut tilldömt skadestånd, då detta idag ofta upplevs som en orimligt krånglig process. Vi uttryckte också en önskan om att brottsoffers rättigheter ska tillvaratas bättre när det gäller bedömning av skadestånds och ersättnings storlek, sättet för utbetalning och hanteringstider, samt det sammantagna skyddet för brottsoffer. När det gäller brottsoffer som tilldömts skadestånd för brott som begåtts mot dem och där gärningsmannen har dömts till fängelse beslöts vidare att brottsoffret självt inte ska behöva kräva skadeståndet från gärningsmannen utan att detta bör vara ett statligt ansvar. Staten ska sedan, med hänsyn till eventuella försäkringar, kräva in skadeståndet från den dömda gärningsmannen.

Centerpartiet anser inte att systemet för skadestånd till brottsutsatta, inklusive närstående till våldsdödade, till fullo överensstämmer med det allmänna rättsmedvetandet. De summor som tilldöms är ofta så låga att de inte ens räcker till att få ordentligt ekonomiskt stöd till terapi eller uteblivet arbete på grund av sjukskrivning.

Partistämman beslutade att Centerpartiet verkar för:

Att brottsoffers intressen bättre tas till vara när det gäller bland annat skadeståndens storlek och sättet för utbetalning.

Partistämman beslutade att anse följande motion besvarade:

3.39

Prövningstillstånd – motion 3.40

Motionären föreslår att:

3.40 Man vid svar från HD om prövningstillstånd får med motiveringen som HD har gjort för att komma fram till avslagsbeslutet.

Partistyrelsens yttrande:

När det är av vikt för vägledningen av rättstillämpningen eller det finns andra synnerliga skäl tar Högsta Domstolen upp mål till prövning. Om ett mål inte bedöms uppfylla dessa krav meddelas inte prövningstillstånd. De skäl som normalt anges är kortfattade och ofta enbart ett utdrag ur lagen. Eftersom målet behandlats tidigare borde det rimligen räcka med att ange att det inte finns ett prejudicerande värde i fallet. Utgångspunkten är att Högsta Domstolens

beslut inte kan överklagas och att resurser istället ska läggas på de mål som man gett prövningstillstånd och där man ska döma i sak.

Partistämman beslutade att bifalla följande motion:

3.40 Att man vid svar från HD om prövningstillstånd får med motiveringen som HD har gjort för att komma fram till avslagsbeslutet.

Rehabiliteringskrav vid fängelsestraff – motion 3.41

Motionären föreslår att:

3.41.1 Centerpartiet jobbar för att införa ett obligatoriskt rehabiliteringskrav för att sona ett brott på anstalt inom kriminalvården.

3.41.2 Strafftidens lägsta tid är reglerat så att den dömda kan genomgå kriminalvårdens program för det aktuella brottet.

Partistyrelsens yttrande:

Rehabilitering är mycket viktigt för att hindra människor från att återfalla i brottslighet och det är en av anledningarna till att Centerpartiet vill se hårdare straff för ett antal brott. För korta straff riskerar nämligen att omöjliggöra arbete med rehabilitering, vilket är negativt såväl för gärningsmannen som för Kriminalvården och samhället i stort. Ett verkansfullt rehabiliteringsprogram måste vara individanpassat och är främst meningsfullt om det finns en vilja att förändra ett beteende och bli rehabiliterad. Om detta saknas så finns risken att rehabiliteringsprogrammet inte får någon effekt. Centerpartiet anser dock att rehabilitering, särskilt när det gäller våldsbrott, är av största vikt. Tillsammans med allianspartierna har vi arbetat, och fått stöd i riksdagen, för krav på obligatoriskt deltagande i program för våldsdömda.

Motionären menar att den som inte är redo att förändra sitt beteende inte är redo att bli frigiven. Detta skulle i praktiken innebära att inga straff skulle kunna tidsbegränsas eftersom den fängslade inte kan frigges förrän denne har rehabiliterats. Det skulle inte vara acceptabelt i en rättsstat. Angående frågan om rehabilitering som grund för den kortaste strafftiden är möjligheten och viljan till rehabilitering så individuell att en sådan reglering inte torde vara möjlig. Centerpartiet anser dock att frågan om rehabilitering är så viktig att man i högre grad bör ta hänsyn till detta då straffet bestäms.

Partistämman beslutade att Centerpartiet verkar för:

Att ge Kriminalvården starkare verktyg till att motivera rehabiliteringsförsök av den dömda genom att använda olika positiva incitament.

Partistämman beslutade att avslå följande motion:

3.41

Barnpornografi – motion 3.42

Motionären föreslår att:

3.42.1 Centerpartiet verkar för att barnpornografibrottet flyttas från brottsbalkens kapitel 16 till brottsbalkens kapitel 6.

3.42.2 Centerpartiet verkar för att skärpa straffminimivån för barnpornografibrottet.

3.42.3 Centerpartiet verkar för att barnpornografibrottet byter brottsbeteckning till dokumenterade sexuella övergrepp mot barn.

3.42.4 Centerpartiet verkar för att samtliga internetleverantörer i Sverige skall tillämpa blockeringsverktyg för internetsidor som innehåller barnpornografi.

3.42.5 Centerpartiet verkar för att Polismyndigheten ges i uppdrag att ta fram ett verktyg för datorer inom all offentlig verksamhet för att kunna spåra användare som laddar ned/innehåller barnpornografi.

Partistyrelsens yttrande:

Barn ska enligt FN:s barnkonvention skyddas mot alla typer av sexuellt utnyttjande och övergrepp. Partistyrelsen instämmer med motionären i att barnpornografi ska sorteras under sexualbrotten och anser att brottsrubriceringen barnpornografi bör ändras. Denna fråga behandlas vidare i stämmoprogrammet Trygghet i hela landet. För att göra det möjligt att fälla personer som gör sig skyldiga till barnpornografi är det, bortsett från föreslagna ändringar i lagstiftningen, också viktigt att ge polisen verktyg att bygga upp bevisning, bland annat genom att göra datalagring möjlig.

Det är problematiskt att vissa företag inte vill använda de spärrlistor som finns för att stoppa ett så grovt brott som barnpornografi. Centerpartiet sympatiserar med tanken att dessa sidor borde stoppas och lyfter frågan i stämmoprogrammet Trygghet i hela landet. Det är bra och viktigt att det finns detekteringsverktyg som gör det möjligt att, i datorer inom offentlig verksamhet, upptäcka och i förlängningen beivra barnpornografibrott och Centerpartiet bejakar användandet av detta. Även denna fråga lyfts i stämmoprogrammet Trygghet i hela landet.

Partistämman beslutade att anse följande motion besvarad:

3.42

Obligatoriskt volontärarbete – motion 3.43

Motionären föreslår att:

3.43.1 Centerpartiet verkar för att volontärarbete ska vara en obligatorisk del under en individs första tid i Sverige.

3.43.2 Volontärbyrån får statligt stöd och ett uppdrag att utöka sin verksamhet med att ge organisationer och föreningar möjlighet att lägga ut volontäruppdrag som är specifikt riktade mot nyanlända.

3.43.3 Volontärbyrån ges möjlighet att översätta samtliga sina uppdrag till flera språk.

Partistyrelsens yttrande:

Sveriges mottagandekapacitet har tydliga brister. Etableringen fungerar inte då många utrikes födda går utan arbete, utbildning och bostad. Det tar för lång tid att bli en del av samhället och system har tillåtits svälla så att migrationen medför stora offentliga kostnader. Sverige behöver en politik för integration som ser problem och hittar lösningar. Med närodlat politik, frihetliga reformer och en ambitiös liberal reformagenda kan integrationen vändas från utmaning till framgång. Bland annat måste asylsökande ha laglig rätt och praktisk möjlighet att arbeta. En obligatorisk grundutbildning bör genomföras redan under asyltiden och så snabbt som möjligt bör människor gå till utbildning, jobb eller företagande. Kontakter med civilsamhället är givetvis av största vikt.

Men volontärarbete måste definitionsmässigt vara frivilligt, annars är det inte volontärarbete. Det finns väldigt bra exempel på ideella insatser för att hjälpa nyanlända in i samhället, och Centerpartiet vill ytterligare underlätta både genom att stärka stödet till civilsamhället, genom att stärka språkutbildningen och genom att sänka trösklarna till arbetsmarknaden. Vi vill också göra om etableringsuppdraget och Arbetsförmedlingens organisering i grunden.

Civilsamhällets insatser är enormt viktiga, både för integrationen och för sammanhållningen i samhället generellt. Centerpartiet har i sina senaste förslag till statsbudget avsatt stora summor för extra stöd till civilsamhällets organisationer. Volontärbyrån har möjlighet att söka medel på samma sätt som övriga organisationer. Volontärbyrån gör en bra och viktig insats, men vi anser inte att det vore rätt av partiet att peka ut en enskild organisation på det sätt som motionären föreslår. Istället bör lika goda förutsättningar att söka stöd ges för samtliga organisationer som vill göra en insats för bättre integration.

Partistämman beslutade att avslå följande motion:

3.43

Kontanter – motion 3.44, 3.45

Motionären föreslår att:

3.44 Centerpartiet kräver ett återställande av kontanthanteringens så att man i varje kommun ska få en bank eller liknade som ska hantera kontanter för allmänheten och företag.

3.45.1 Centerpartiet arbetar för att underlätta för äldre Pensionärer, olika föreningar och Affärsidkare.

3.45.2 Underlätta för Turister, Åka Buss och Tåg och övrig Service i Samhället.

3.45.3 Centerpartiet medverkar till att EU Direktivet följs.

Partistyrelsens yttrande:

Centerpartiet ser med oro över den minskade tillgång på kontanter som främst drabbar människor på landsbygden och småföretagare. Problemet är mångfacetterat, det är svårt att beskylla någon enskild aktör för den minskade tillgången och på samma sätt är det inte önskvärt att endast garantera att någon enskild aktör i kontanthanteringskedjan ansvarar för kontanthanteringens. Idag så har Länsstyrelsen ett ansvar att bevaka tillgången på grundläggande betaltjänster och garantera att det är möjligt att ta ut och sätta in pengar inom rimligt avstånd.

Centerpartiet tror att det ytterst är Riksbanken som måste ta ansvar för att kontanthanteringskedjan fungerar. Det kan handla om att underlätta distributionen av kontanter så att det blir billigare att tillhandahålla kontantservice, att se till att bankautomater finns där marknaden inte tillhandahåller det.

Partistämman beslutade att anse följande motion besvarad:

3.45

Partistämman beslutade att avslå följande motion:

3.44

E-krona och statligt bankkonto – motion 3.46

Motionären föreslår att:

3.46.1 Arbetet och utvärderingen av e-krona som koncept prioriteras.

3.46.2 Ett statligt gratis bankkonto med ett basutbud av tjänster utvecklas och görs tillgängligt för alla oberoende av kreditvärdighet.

Partistyrelsens yttrande:

Användningen av sedlar och mynt minskar i samhället samtidigt som en snabb teknisk utveckling av virtuella valutor och betalningssätt pågår. Centerpartiet ser med intresse på Riksbankens projekt som bland annat ska utreda de lagliga och tekniska förutsättningarna för att Riksbanken ska kunna ge ut en e-krona. Utredningen beräknas vara klar i slutet av 2019.

Motionären lyfter idén om att införa statligt bankkonto med grundläggande funktioner. Idag är det omöjligt att klara sig utan bankkonto. Partistyrelsen delar motionärens andemening om att det därför vore önskvärt att alla hade tillgång till ett slags betalkonto. Frågan är dock omfattande och komplex. Någon fullvärdig modell där staten sörjer för detta har heller inte prövats i andra länder. Riksbanken utreder frågan och avser att presentera sin utredning under 2019. Partistyrelsen bevakar frågan med intresse men anser att det vore oklokt att föregå Riksbankens utredning och Riksbankens expertis.

Partistämman beslutade att anse följande motion besvarad:

3.46.1

Partistämman beslutade att avslå följande motion:

3.46.2

Samordningsnummer – motion 3.47

Motionären föreslår att:

3.47.1 Folkbokföringen får i uppdrag att utveckla ett säkert system för Identifikation av individ kopplat till ett samordningsnummer och ett personnummer.

3.47.2 Samordningsnummer som inte använts på x antal månader avslutas.

3.47.3 Endast ett samordningsnummer kan ges till en person och att det lämnas vidare per automatik med modern it-teknik till alla statliga myndigheter.

3.47.4 Alla myndigheter får i uppdrag att göra ID-kontroll för att styrka identitet.

Partistyrelsens yttrande:

Det är tydligt att det finns betydande problem med dagens system rörande personnummer och samordningsnummer. Förra året släppte Skatteverket en rapport där man föreslog att asylsökande automatiskt ska tilldelas samordningsnummer. Vidare la man fram förslag för möjliggörande av att nyttja e-legitimationer som är utfärdade i andra länder. Vi bedömer således att det är mycket som görs för att förbättra systemet och att det vore olyckligt att i för stor utsträckning, från politiskt håll reglera hur systemet bäst utformas.

Partistämman beslutade att anse följande motion besvarad:

3.47.1

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

3.47.2

3.47.3

3.47.4